

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Miroslavou Hrehorovou v právní věci žalobkyně: **B. D. O.**, nar. x, st. přísl. Mongolsko, bytem x, zastoupené Organizací pro pomoc uprchlíkům, o. s., Kovářská 939/4, 190 00 Praha 9, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**, odbor azylové a migrační politiky, poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 4. 2014, čj. OAM-198/ZA-ZA06-HA08-R2-2012,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 4. 2014, čj. OAM-198/ZA-ZA06-HA08-R2-2012, se ruší a věc se vrací žalovanému zpět k dalšímu řízení.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se podanou žalobou domáhá zrušení rozhodnutí ze dne 2. 4. 2014, čj. OAM-198/ZA-ZA06-HA08-R2-2012, kterým žalovaný neudělil žalobkyni mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „azylový zákon“).

Žalobkyně v první řadě poukazuje na procesní pochybení žalovaného. Uvádí, že byla dne 11. 3. 2014 v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řádu (dále jen „správní řád“) vyrozuměna o možnosti seznámit se s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim. O předmětném správním úkonu žalovaný vyrozuměl také právní zástupkyni žalobkyně, která se dne 19. 3. 2014 z úkonu písemně omluvila a uvedla, že své vyjádření zašle ve lhůtě 30 dnů po návratu z dovolené. Žalovaný následně zmíněný úkon dne 24. 3. 2014 vykonal a to pouze za přítomnosti žalobkyně.

Dne 14. 4. 2014 zaslala právní zástupkyně žalobkyně žalovanému přislíbené vyjádření ve věci žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

Následně se právní zástupkyně z napadeného rozhodnutí dověděla, že to bylo žalovaným vydáno již dne 2. 4. 2014 a zároveň zjistila, že ji byla k vyjádření se k podkladům pro vydání rozhodnutí stanovena dne 24. 3. 2014 lhůta 14 dnů. Žalobkyně namítá, že její právní zástupkyně neobdržela žádné vyrozumění respektive usnesení o žalovaným stanovené lhůtě a měla za to, že žalovaný vyčká jejího vyjádření v jí navrženém termínu.

Žalobkyně dodává, že až při pozdějším nahlédnutí do spisu její právní zástupkyně zjistila, že v Protokolu o seznámení se s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany ze dne 24. 3. 2014 je na závěr uvedena poznámka, že žalovaný právní zástupkyni žalobkyně stanovuje lhůtu pro vyjádření pouze 14 dnů. Žádné další vyrozumění právní zástupkyně o takto stanovené lhůtě, ani doručenkou, která by prokazovala, že právní zástupkyně byla o takto stanovené lhůtě informována, již dle žalobkyně správní spis neobsahuje.

Žalobkyně má s ohledem na uvedené za to, že žalovaný svým jednáním porušil § 36 ve spojení s ustanovením § 50 odst. 4 a § 52 správního řádu, když nepřihlížel a žádným způsobem se nevypořádal s vyjádřením právní zástupkyně, které bylo žalovanému doručeno dne 14. 4. 2014 tj. před samotným vydáním rozhodnutí, k němuž došlo dne 23. 4. 2014. Žalobkyně připomíná, že vydáním rozhodnutí se dle § 71 odst. 2 písm. a) správního řádu rozumí předání stejnopisu písemného vyhotovení rozhodnutí k doručení podle § 19, popřípadě jiný úkon k jeho doručení, provádí-li je správní orgán sám. V tomto případě bylo napadené rozhodnutí předáno žalobkyni dne 23. 4. 2014 a žalovaný tak byl sám orgánem, který napadené rozhodnutí doručil.

Žalobkyně dále poukazuje na to, že napadené rozhodnutí bylo sepsáno již dne 2. 4. 2014, kdy bylo také založeno do správního spisu pod číslem jednací 252-265. Žalobkyně namítá, že napadené rozhodnutí bylo ve své konečné podobě vypracováno a podepsáno v den, který předcházel dni, který byl právní zástupkyni stanoven jako poslední den lhůty k předložení vyjádření. Za ten žalobkyně považuje den 4. 4. 2014 avšak žalovaným stanovená 14denní lhůta byla stanovena nikoliv dne 21. 3. 2014, jak žalobkyně uvádí, nýbrž až dne 24. 3. 2014. Žalobkyně se proto domnívá, že žalovaný jsa si vědom skutečnosti, že zástupkyně o jím stanovené lhůtě nevěděla, neměl od počátku v úmyslu čekat na její vyjádření, a proto nakonec vyhotovil rozhodnutí ještě dříve, nežli jím stanovená lhůta vůbec uběhla. Žalobkyně předestírá názor, že zmíněným jednáním žalovaného bylo porušeno její právo na spravedlivý proces.

Žalobkyně dále namítá, že žalovaný postupoval v řízení v rozporu s ustanovením § 3 správního řádu, když nezjistil stav věci tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti a zároveň nepřihlížel ke všem skutečnostem, které vyšly během řízení najevo. Její úvaha vychází mj. ze způsobu, jakým žalovaný přistoupil k výkladu zprávy MZV ČR 92447/2014-LPTP, která kromě popisu zákonných ustanovení příslušných mongolských právních předpisů a popisu kroků, které by dle daných zákonů měla policie provádět, poukazuje na zcela nedostatečnou a neefektivní právní úpravu a skutečnost, že kroky které by příslušné státní orgány měly provádět, realizovány nejsou. Žalobkyně se domnívá, že závěry zprávy jsou zcela v souladu s její výpovědí a s jejími zkušenostmi, když její manžel byl po dobu 10 let týrán většinou pouze zadržen na 24 nebo 48 hodin, nebo mu byla udělena pokuta a posouzení jeho jednání proběhlo zpravidla dle přestupkového zákona. Zmíněné závěry o neefektivní a nedostatečné ochraně týraných mongolských žen podporují dle žalobkyně i další důkazy, které si žalovaný pro rozhodnutí obstaral, či které žalovanému předložila právní zástupkyně žalobkyně.

Žalobkyně má za to, že pokud žalovaný tvrdí, že žalobkyni nahlášená napadení policie řešila a na základě daného závěru konstatuje nepodloženost obav žalobkyně, aniž se s ohledem na informace, které měl k dispozici, vůbec zabýval otázkou, jakým způsobem mongolská policie poskytla žalobkyni ochranu a jestli daná ochrana byla účinná, jsou jeho

závěry v rozporu s článkem 7 odst. 2 Směrnice 2011/95/EU. Uvedený článek stanoví, že ochrana před pronásledováním nebo vážnou újmou musí být účinná a nesmí být pouze dočasná. Dle žalobkyně nelze hovořit v jejím případě o zmíněné míře ochrany, pakliže většina opatření směřujících proti jejímu bývalému muži měla pouze krátkodobý účinek (zadržení na 24 či 48 hodin) a také v případě trestu odnětí svobody, který považuje sám o sobě za neadekvátní, byl její tehdejší manžel po půl roce propuštěn na svobodu a mohl tak opětovně pokračovat v jejím pronásledování. Žalobkyně nepopírá, že se policie nikdy její žádostí o pomoc nezabývala, ale uvádí, že ochrana byla ze strany příslušných mongolských státních orgánů neúčinná, nedostatečná a vždy pouze dočasná. Žadatelka uzavírá, že v jejím případě lze hovořit o závažném porušení lidských práv ve smyslu § 2 odst. 8 azylového zákona, kdy zároveň Mongolsko není s to poskytnout účinnou ochranu vůči původci takového porušení lidských práv, čímž jsou dle jejího názoru naplněna kritéria § 2 odst. 8 azylového zákona.

Žalobkyně odmítá tvrzení žalovaného, který konstatoval, že obavy žalobkyní uváděné jsou pouze výrazem její snahy uvést jiné, z pohledu azylového zákona přijatelnější okolnosti, než kterým by byla při návratu do vlasti vystavena. Žalobkyně připomíná, že od počátku předložila žalovanému neměnný azylový příběh podložený množstvím důkazů a její důvěryhodnost nebyla ze strany žalovaného zpochybněna či snad vyvrácena. Žalobkyně se domnívá, že bylo tudíž povinností žalovaného z důvodů uváděných žalobkyní vycházet, přiznat jim důkazní hodnotu a nikoliv je bez bližšího objasnění popřít.

Žalobkyně je konečně přesvědčena, že minimálně podmínky stanovené § 14a azylového zákona splňuje, neboť v případě návratu do země původu by jí hrozilo skutečné nebezpečí vážné ujmy v podobě nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatuje, že nedospěl k závěru, že by žalobkyni v případě návratu hrozilo nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, avšak uvedené konstatování žádným způsobem blíže nezduvodnil. Dle žalobkyně je proto napadené rozhodnutí v tomto bodě nepřezkoumatelné, neboť žalovaný nejenže zcela přehlíží hrozící vážnou újmu, která jí ze strany bývalého manžela hrozí, ale zároveň zmíněná zjištění nijak nevyvrací ani nepopírá a spokojuje s lakonickým konstatováním o nehrozící újmě bez jakéhokoliv bližšího zdůvodnění.

Žalovaný úvodem svého vyjádření k žalobě připouští, že spisový materiál skutečně neobsahuje žádný doklad prokazující doručení výzvy právní zástupkyni žalobkyně k případnému vyjádření k podkladům rozhodnutí, včetně k tomuto úkonu stanovené lhůty. Žalovaný taktéž uznává, že z obsahu spisového materiálu plyne, že skutečně nevyčkal na podání vyjádření zástupkyně, nebo na marné uplynutí stanovené lhůty (tj. do 7. 4. 2014) a vyhotovil napadené rozhodnutí již dne 2. 4. 2014. Nesouhlasí však, že by šlo z jeho strany o úmysl, jak predestřela žalobkyně, nýbrž se tak stalo pochybením žalovaného při vedení správního řízení, nikoli tedy záměrně. Ke dni vydání rozhodnutí ve smyslu § 71 odst. 1 písm. a) správního řádu žalovaný upřesňuje, že se nejedná o den 23. 4. 2014, jelikož výzva k převzetí rozhodnutí, již považuje za jiný úkon k doručení rozhodnutí, byla žalovaným vyhotovena již dne 7. 4. 2014 a doručena dne 10. 4. 2014 právní zástupkyni, resp. dne 11. 4. 2014 žalobkyni.

Žalovaný konstatuje, že správní úkon seznámení s podklady rozhodnutí ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu proběhl dne 24. 3. 2014 a o jeho konání uvědomil žalobkyni i její právní zástupkyni s udělenou plnou mocí pro celé řízení. Dle žalovaného se zástupkyně žalobkyně z účasti na úkonu omluvila a současně sama sobě určila lhůtu pro vyjádření se k podkladům rozhodnutí na 30 dnů. Žalovaný se domnívá, že tento procesní postup právní zástupkyně nemá žádnou oporu v zákoně a k takto stanovené lhůtě neměla zástupkyně důvodu přihlížet.

Žalovaný dává zdejšímu soudu k úvaze, zda došlo v případě žalobkyně k podstatnému porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí. Poukazuje nicméně na obsah vyjádření právní zástupkyně žalobkyně k podkladům rozhodnutí, včetně učiněných návrhů na doplnění dokazování a má za to, že zmíněné podání obsahově pouze rekapituluje azylový příběh žalobkyně a jako důkazní prostředky navrhuje toliko všeobecné informace o situaci žen postižených v Mongolsku domácím násilím, přičemž tato byla již na základě nashromážděných informací o Mongolsku posouzena.

Žalovaný dodává, že bezprostředním důvodem podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobkyní bylo nepochybně až zjištění jejího nelegálního pobytu Policií České republiky a uložení správního vyhoštění z území, resp. uložení soudního vyhoštění. Žalobkyně svou žádost nepodala neprodleně po svém příchodu na území České republiky - a ani v blízké době po vypršení turistického víza - ale naopak až po mnohaletém nelegálním pobytu (včetně výkonu práce bez nezbytného povolení, zdravotního pojištění) v situaci již uložení správního vyhoštění a udělení soudního vyhoštění (v důsledku vydávání se za rumunskou státní příslušnici).

Na základě konkrétních zjištěných okolností případu se žalovaný domnívá, že žalobkyně má v případě obav z chování bývalého manžela možnost využít vnitrostátní ochranu, která jí je na základě shromážděných zpráv v případě násilného jednání soukromé osoby dostupná, a to i s přihlédnutím k dalším okolnostem, kdy zmiňuje např. předchozí odsouzení bývalého manžela, žalobkyní doloženou evidenci jeho osoby v „Rejstříku občanů způsobujících neklid pro okolí“ a v „Rejstříku občanů spojených pravděpodobně s trestnými činy“ či zařazení bývalého manžela pod kontrolu okrskového inspektora.

K obsahu podané žaloby žalovaný dále uvádí, že mezinárodní ochrana je založena na principu subsidiarity a požaduje primárně řešit lokální problémy vnitrostátním přesídlením. Poukazuje na § 2 odst. 10 azylového zákona, podle něhož se za pronásledování nebo vážnou újmu nepovažuje, vztahuje-li se obava cizince z pronásledování nebo vážné újmy pouze na část území státu, jehož státní občanství má. Žalovaný k tomuto předkládá úvahu, kdy má za to, že žalobkyně má možnost zmíněného způsobu ochrany využít, kdy má ve své vlasti i další rodinné příslušníky (bratr s rodinou), kteří žijí daleko od matky (kde žila i žalobkyně a kde se v sousedství má až do současnosti nacházet také její bývalý manžel). Dle názoru žalovaného nelze důvodně předpokládat, že by bývalý manžel žalobkyně jako soukromá osoba disponoval takovými samostatnými vyhledávacími možnostmi, aby pobyt žalobkyně na jiném místě odhalil.

V replice k vyjádření žalovaného žalobkyně uvádí, že 30denní lhůtu k vyjádření se k podkladům rozhodnutí si její právní zástupkyně neurčila, nýbrž žalovanému oznámila, dokdy se v souladu s ustanovením § 36 odst. 2 a odst. 3 správního řádu vyjádří. Žalovanému zároveň sdělila, že se nemůže z důvodu již předem plánované dovolené, vyjádřit dříve. V případě, že měl žalovaný za to, že by se zástupkyně žalobkyně měla vyjádřit co nejdříve, měl ji svým rozhodnutím vydaným podle § 36 odst. 1 správního řádu určit dokdy má své vyjádření učinit.

Žalobkyně dále vyvrací, že by vyjádření její právní zástupkyně obsahovalo pouze rekapitulaci jejího azylového příběhu, jak tvrdí žalovaný. Naopak šlo dle jejího názoru o právní posouzení celého případu, které obsahovalo jak skutkovou část, tak část právní, která rozebírala relevantní argumenty s ohledem na podmínky pro udělení mezinárodní ochrany. Žalovaná má za to, že dané vyjádření bylo významné co do posouzení a vypořádání ze strany žalovaného.

Žalobkyně také popírá argumentaci žalovaného, že by důvodem podání její žádosti bylo uložení správního a soudního vyhoštění. Poukazuje na ustanovení § 16 odst. 2 azylového

zákona, dle kterého se jako zjevně nedůvodná zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, je-li z postupu žadatele patrné, že ji podal s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu stíhání do ciziny, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve, a pokud žadatel neprokáže opak. Žalobkyně uvádí, že v případě, že měl žalovaný za to, že svoji žádost podala jenom z důvodu vyhnutí se vyhoštění, měl aplikovat jí zmíněné ustanovení azylového zákona.

Pakliže se žalovaný ve svém vyjádření k žalobě okrajově zmiňuje o možnosti vnitřního přesídlení, jedná se dle žalobkyně o argument nový, který nebyl součástí napadeného rozhodnutí a z pohledu zákonnosti mu proto není možno přikládat žádnou váhu.

Závěrem své repliky žalobkyně vyvrací také námitku žalovaného, že by v případě návratu nebyla nucena sdílet společnou domácnost s bývalým manželem. Žalobkyně konstatuje, že domácím násilím se dle Úmluvy Rady Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí z května 2011 rozumí: „*veškeré akty fyzického, sexuálního, psychického či ekonomického násilí, k němuž dochází v rodině nebo v domácnosti anebo mezi bývalými či stávajícími manžely či partnery, bez ohledu na to, zda pachatel sdílí nebo sdílel společnou domácnost s obětí.*“ Žalobkyně dodává, že sdílení společné domácnosti je z pohledu domácího násilí zcela irrelevantní, což ostatně prokazují také jí nově předložené zprávy týkající se Mongolska, které dokládají domácí násilí, k němuž dochází také po rozvodu, kdy již bývalí manželé společnou domácnost nesdílí.

Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, v rozsahu tvrzených důvodů nezákonnosti, kterými je vázán a dospěl k závěru, že žaloba **je důvodná**.

Soud se v první řadě zabýval námitkou proti procesnímu postupu žalovaného, kdy žalobkyně tvrdila, že bylo porušeno její právo na spravedlivý proces.

V posuzovaném případě byl skutkový průběh následující. Poté co žalovaný dospěl k závěru, že nashromáždil dostatečné množství podkladů nezbytných pro vydání rozhodnutí, informoval o této skutečnosti přípisem ze dne 11. 3. 2014 žalobkyni a její právní zástupkyni s tím, že mají možnost se s podklady seznámit a vyjádřit se k nim. Právní zástupkyně žalobkyně se ze zmíněného úkonu dne 19. 3. 2014 písemně omluvila a uvedla, že se s ohledem na dobu nepřítomnosti v ČR vyjádří k podkladům do 30 dnů.

Na její omluvu žalovaný nikterak nereagoval a právní zástupkyně proto neměla důvod domnívat se, že proti zaslání vyjádření v 30denní lhůtě cokoliv namítá. Dne 24. 3. 2014 tak žalovaný seznámil s podklady pro vydání rozhodnutí jen žalobkyni a zároveň stanovil do protokolu o provedení tohoto úkonu nepřítomné právní zástupkyni 14denní lhůtu pro vyjádření se k podkladům.

Pakliže žalobkyně namítala, že její právní zástupkyně neobdržela žádné vyrozumění respektive usnesení o žalovaným stanovené lhůtě, je zdejší soud téhož názoru. Nelze přisvědčit postupu žalovaného, který určil lhůtu pouze prohlášením do protokolu a to tím spíše, nebyla-li tomuto úkonu přítomna právní zástupkyně žalobkyně, které byla lhůta stanovena. Z obsahu prohlášení, kterým žalovaný „stanovil“ právní zástupkyni lhůtu je zřejmé, že jeho úmyslem byl postup předpokládaný § 39 správního řádu, který umožňuje správnímu orgánu určit přiměřenou procesní lhůtu k provedení určitého úkonu, pakliže má za to, že je určení takové lhůty vzhledem k průběhu řízení potřeba. Nutnou podmínkou tohoto postupu je však vydání usnesení, kterým je lhůta určena neboť jedině tak se lhůta stává pro účastníka závaznou a nejde pouze o neformální výzvu.

S ohledem na uvedené lze uzavřít, že žalovaný nestanovil právní zástupkyni závaznou lhůtu k vyjádření se k podkladům řízení a ta neměla důvod předpokládat, že by žalovaný

neakceptoval jí navržený termín k vyjádření, který mu přislíbila dodržet ve své písemné omluvě ze dne 19. 3. 2014.

Nadto je nutno uvést, že žalovaný nevyčkal na vyjádření a eventuální doplnění důkazů ani do 7. 4. 2014, kdy uběhlo 14 dnů ode dne seznámení žalobkyně s podklady rozhodnutí. Ze správního spisu je zřejmé, že napadené rozhodnutí bylo v písemné podobě vyhotoveno již 2. 4. 2014. Ostatně sám žalovaný svou chybu v tomto směru připustil a dal ke zvážení, zda porušení ustanovení o řízení před správním orgánem bylo natolik závažné, aby mělo za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí.

Dle § 36 správního řádu nestanoví-li zákon jinak, jsou účastníci oprávněni navrhnout důkazy a činit jiné návrhy po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí; správní orgán může usnesením prohlásit, dokdy mohou účastníci činit své návrhy. Účastníci mají právo vyjádřit v řízení své stanovisko. Pokud o to požádají, poskytne jim správní orgán informace o řízení, nestanoví-li zákon jinak. Nestanoví-li zákon jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí; to se netýká žadatele, pokud se jeho žádosti v plném rozsahu vyhovuje, a účastníka, který se práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí vzdal.

Smyslem uvedeného právního ustanovení je poskytnout účastníku správního řízení možnost prezentovat správnímu orgánu své stanovisko k důkazním prostředkům, které tento nashromáždil ve správním řízení, popř. mu předkládat důkazy vlastní, jež považuje za relevantní.

Z obsahu vyjádření právní zástupkyně žalobkyně je zřejmé, že kromě realizace práva dle § 36 odst. 3 správního řádu zamýšlela uplatnit také další důkazy v souladu s odst. 1 zmíněného § 36. Jelikož žalovaný lhůtu k předkládání důkazů a návrhů usnesením dle § 36 odst. 1 nijak neomezil, byl postup právní zástupkyně a její očekávání, že se žalovaný bude nově předloženými důkazy zabývat, zcela legitimní. Součástí zmíněného vyjádření právní zástupkyně žalobkyně bylo také doplnění důkazního materiálu, kterým měla být podpořena tvrzení žalobkyně, co se týče hrozícího nebezpečí ze strany jejího bývalého manžela. Nelze proto souhlasit s žalovaným, že by šlo o pouhou rekapitulaci azylového příběhu žalobkyně.

Se zmíněným souvisí § 52 správního řádu, podle kterého jsou účastníci řízení povinni označit důkazy na podporu svých tvrzení. Správní orgán sice není návrhy účastníků řízení vázán, pokud však některé z navržených důkazů neprovede, musí v odůvodnění rozhodnutí zdůvodnit, proč se tak stalo.

Zmíněný závěr podporuje také § 68 odst. 3 správního řádu, podle kterého musí odůvodnění správního rozhodnutí obsahovat též informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Není sporu o tom, že je právem správního orgánu, který správní řízení vede, vlastní úvahou dospět k rozhodnutí, které důkazy provede, a které naopak označí v dané situaci za nadbytečné a návrhu na jejich provedení nevyhoví. Zároveň to však neznamená, že by bylo rozhodujícím orgánem dáno na výběr, které z provedených důkazů vyhodnotí a které zcela opomene. Uvedená otázka byla ostatně již několikrát judikována a to i na úrovni Ústavního soudu. Lze zmínit např. nálezy čj. I. ÚS 729/2000 z 8. 12. 2005 (N 224/39 SbNU 369), který ač se konkrétně týká řízení před soudem, lze závěry v něm uvedené s ohledem na ústavněprávní přesah vztáhnout i na řízení správní. V uvedeném nálezu Ústavní soud uvedl: „*zásadám spravedlivého procesu, vyplývajícím z Listiny, nutno rozumět tak, že ve spojení s obecným procesním předpisem (ve zkoumaném případě o. s. ř.) musí být dána jeho účastníkovi možnost vyjádřit se nejen k provedeným důkazům (čl. 38 odst. 2 Listiny) a k věci samé, ale také navrhnout důkazy, jejichž provedení pro zjištění svých tvrzení pokládá za potřebné; tomuto*

procesnímu právu účastníka odpovídá povinnost soudu nejen o vznesených návrzích rozhodnout, ale také, pokud jim nevyhoví, ve svém rozhodnutí vyložit, z jakých důvodů (zpravidla ve vztahu k hmotněprávním předpisům, které aplikoval, a k právním závěrům, k nimž na skutkovém základě věci dospěl) navržené důkazy neprovedl, resp. proč je pro základ svých skutkových zjištění nepřevzal; jestliže tak obecný soud neučiní, zatíží své rozhodnutí nejen vadami, spočívajícími v porušení obecných procesních předpisů, ale současně postupuje v rozporu se zásadami vyjádřenými v hlavě páté Listiny.“

Obdobně lze uvést také závěry Nejvyššího správního soudu, který v rozsudku čj. 5 As 29/2009 – 48 ze dne 13. 11. 2009 vyslovil: „Není na libovůli správního orgánu, jakým způsobem s návrhy účastníků na provedení důkazů naloží, neboť správní orgán sice není ve smyslu § 52 správního řádu povinen všechny důkazy navržené účastníky provést, pokud však některé z nich neprovede, musí v odůvodnění rozhodnutí uvést, proč se tak stalo. Správní orgán je oprávněn, ale i povinen odpovědně vážit, které důkazy je třeba provést, zda je potřebné stav dokazování doplnit a posuzovat důvodnost návrhů stran na doplnění dokazování. Zásada volného hodnocení důkazů neznamená, že by bylo rozhodujícím orgánu dáno na výběr, které z provedených důkazů vyhodnotí a které nikoli a o které opře skutkové závěry a které opomene.“

Je nepochybné, že zmíněným povinností žalovaný nedostál a ani dostát nemohl, neboť měl rozhodnutí vypracované ještě dřív (2. 4. 2014), než některé důkazy a vyjádření žalobkyně, resp. její právní zástupkyně vůbec obdržel (14. 4. 2014). Odůvodnění napadeného rozhodnutí se tudíž nijak nevypořádává s listinnými důkazy, které právní zástupkyně žalobkyně předložila jako součást vyjádření k podkladům rozhodnutí stejně jako (zcela logicky) zůstaly bez vyjádření námitky a argumenty, kterými právní zástupkyně žalobkyně obhajovala odůvodněný strach žalobkyně ze zacházení, které dosahuje intenzity pronásledování, před kterým ji Mongolsko není s to trvale ochránit.

Výše uvedenou absenci důvodů musí žalovaný v novém rozhodnutí odstranit a vypořádat se s námitkou žalobkyně poukazující na to, že její vycestování by bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky, a že u žalobkyně je dán minimálně důvod pro udělení doplňkové ochrany z důvodu nebezpečí vážné újmy.

Ze všech shora zmíněných důvodů soud po pečlivém zvažování, zda tato skutečnost je v projednávané věci důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí, přisvědčil žalobě v tom, že nelze rezignovat na otázku procesních práv účastníka řízení a že žalobkyni bylo upřeno právo, které jí zakládá ustanovení § 36 odst. 1 a 3 správního řádu. Proto je v dalším řízení třeba, aby správní orgán po doplnění dokazování a před vydáním nového rozhodnutí poskytl žalobkyni možnost postupu podle ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu.

Ze shora uvedených důvodů soud rozhodnutí žalovaného zrušil, neboť došlo k podstatnému porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé [§ 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.].

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Přestože měla žalobkyně ve věci úspěch, náklady řízení jí nevznikly.

P o u ě n í:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního

soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 1. prosince 2014

JUDr. Miroslava Hrehorová v.r.
samosoudkyně